

Nr 200.

Av herr **Hage**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 57, med förslag till förordning rörande förbud mot befordran av vissa periodiska skrifter med statliga trafikmedel m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 57 har framlagts förslag till förordning innehållande bestämmelsen, att konungen skall kunna under vissa extraordinära tidsförhållanden förordna därom, att periodisk skrift under vissa förutsättningar ej må befordras med allmänna posten, med statens eller enskild järnväg eller med annat av staten ombesörjt trafikmedel. Däremot innehåller nämnda förslag till förordning i § 5, då det gäller innehavare av *enskilt* trafikmedel (exklusive enskilda järnvägar), en bestämmelse, vars innehåll är, att sådan innehavare endast skall vara *fritagen från skyldighet* att befordra skrift, som förbudet avser. Alltså, om exempelvis ägaren av en privat busslinje — som är det mest anlidade trafikmedlet för stora delar av Norrland och en del andra landsdelar — anser det med sin ekonomiska fördel förenligt att befordra pressalster av här nämnt slag, så är han oförhindrad att göra detta, under det att här förut omnämnda trafikmedel, tillhörande staten och enskilda, däremot äro *förbjudna* att verkställa sådan befordran.

Det förefaller som om bärande motiv knappast kunna anföras för en sådan särskilnad mellan trafikmedel av olika slag, vilket kan leda till att den effekt, som avses med lagen, ej uppnås. Någon närmare förklaring till denna åtskillnad gives ej heller i den kungl. propositionen, där det endast utsäges, att »i fråga om andra av enskilda ombesörjda trafikmedel än järnvägar torde man ej böra gå längre än att befria dem från skyldighet att befordra skriften».

Det förefaller, som om en sådan undantagsbestämmelse för enskilda innehavare exempelvis av buss- och billinjer icke skulle kunna försvaras. Varför skall exempelvis ett enskilt bolag, som driver en busslinje, ställas i annan ställning i här nämnt hänseende än ett enskilt bolag, som driver en järnväg, eller en statlig busslinje?

Ett utformande av bestämmelserna på olika sätt, när det gäller olika slag av trafikmedel, torde också leda till, att för olika delar av landsbygden komma att i detta avseende gälla olika bestämmelser. Ett exempel härpå: från en stad i Norrbotten expedieras tidningar ut till länet *dels* genom posten, *dels* genom järnvägen *och dels* genom enskilda busslinjer, som beröra en stor del av länet där järnväg ej finnes. Vid ett eventuellt tillgripande av den här nämnda lagen mot någon tidning inom länet skulle den effekten uppnås, att spridandet av det pressalster, som lagstiftningen riktar sig emot, skulle kunna förhindras i de delar av länet, dit sändandet skedde genom järnväg, post eller statlig busslinje, men ej i de länsdelar, dit tidningen expedieras direkt ge-

nom av enskild person eller bolag driven busslinje — såvida icke den allmänna opinionen i orten skulle kunna förmå den private ägaren av trafikmedlet att avstå från befordran av pressalstret — vilket är mera osäkert.

Under hänvisning till vad här ovan anförts och under uttalande av den förhoppningen, att resp. utskott utformar lämplig lagtext — om den här nedan föreslagna ej kan godtagas — (någon ändring av författningens rubrik torde knappast behövas) hemställes alltså,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 57 med förslag till förordning rörande förbud mot befordran av vissa periodiska skrifter m. m., dock med den ändringen, att följande paragrafer erhålla följande lydelse:

§ 5.

Under tid för förbud enligt 1 § vare innehavare av enskilt trafikmedel, som ej avses i 1 §, även förbjuden att befordra skrift, som förbudet avser, och skrift, varom sägs i 3 §.

§ 6.

Föranleder — — — i strid mot 1, 3 eller 5 §§ — — — förbruten.

Böter — — — kronan.

Stockholm den 20 februari 1940.

Ernst Hage.